

Bijlage 2 – Toelichting Het Waterschapshuis (update voorjaar 2010)

Deze toelichting geeft een beeld op hoofdlijnen van de status, de doelstellingen en de actuele projecten van Het Waterschapshuis.

Naar aanleiding van het nationale programma 'Andere Overheid' (m.i.v. juli 2007 'Good Governance') zijn de waterschappen tot de overtuiging gekomen dat er veel moet gebeuren. Vanuit dat bewustzijn hebben de Unie van Waterschappen en de waterschapsdirecties in 2004 het initiatief genomen om te komen tot een intensieve samenwerking. Dit heeft geleid tot de ondertekening van een protocol door alle waterschappen om als basis te dienen voor de oprichting van Het Waterschapshuis in 2005.

Het Waterschapshuis kent thans een stichtingsvorm. Dit brengt beperkingen met zich mee om als aanbestedende dienst te handelen. Daarnaast willen de waterschappen meer grip op de sturing van Het Waterschapshuis, zowel inhoudelijk als financieel. Deze problematiek is onderzocht door de commissie Vos. Als oplossing is voor het oprichten van een Gemeenschappelijke Regeling gekozen. Eind april zal naar verwachting het laatste waterschap ook besluiten tot deelname in de Gemeenschappelijke Regeling van Het Waterschapshuis (1 juli 2010). Uittreden is de eerste vijf jaren niet mogelijk. Alle 26 waterschappen zullen dan vertegenwoordigd zijn in het algemene bestuur met één lid uit het college. Dit algemene bestuur stelt een reglement op met daarin de kostenverdeelsleutel voor de organisatiekosten. Het AB is bevoegd (bij reglement) programma's vast te stellen en uit te voeren, waarbij het AB tevens een reglement opstelt met daarin de voor dat programma geldende specifieke kostenverdeelsleutel.

Via de programmaraad, die bestaat uit secretarissen-directeuren van de deelnemende waterschappen, kan extra invloed uitgeoefend worden. De programmaraad treedt op als adviseur van het dagelijks bestuur van de GR en krijgt aldus een belangrijke rol bij de programmering en nieuwe investeringen. Tevens fungeert de programmaraad als linking-pin tussen de waterschappen als klant/afnemer en Het Waterschapshuis als gezamenlijke dienstverlener.

Januari 2010 is Het Waterschapshuis gevestigd in Amersfoort

Het Waterschapshuis heeft de volgende doelstellingen:

- Het aantoonbaar verbeteren van de efficiëntie en het vergroten van de innovatieve slagkracht op het gebied van ICT processen van de in Nederland gelegen waterschappen;
- Het vergroten van de kwaliteit en het vergroten van het bereik van de ICT toepassingen, welke door waterschappen worden gebruikt;
- Het bevorderen van de onafhankelijkheid van de waterschappen van leveranciersapplicaties;
- Het verbeteren van het imago van waterschappen als professionele moderne overheid;
- Bijdragen aan het zo goedkoop en effectief mogelijk uitvoeren van de waterschapstaken en het vertalen van het gewenste informatiebeleid naar strategische inzet van ICT-middelen voor een doelmatige bedrijfsvoering;
- Op bovengenoemde terreinen samenwerking realiseren met de andere overheden en daaraan gelieerde partijen.

Om de genoemde doelstellingen te bereiken zijn er binnen Het Waterschapshuis een aantal thema's actueel waarbinnen projectenprogramma's in uitvoering zijn:

- *Architectuur & Standaarden*
Onder dit thema worden projecten uitgevoerd om:
 1. een waterschaps informatie architectuurmodel en gegevensstandaarden op te stellen (WILMA en WIA) en
 2. een waterschapsbrede overheidsdatabase met een servicebus te ontwikkelen.
 Deze projecten, waardoor processen geuniformiseerd kunnen worden en samenwerking mogelijk wordt, lopen wat achter op schema. De ontwikkeling van de waterschapsbrede database, dat in het najaar 2007 gegund is aan LogicaCMG/Ordina, heeft enige tegenslag gehad. Inmiddels heeft Logica de ontwikkeling onder de projectnaam Overheidsdatabase (ODB) voortgezet en staat de levering gepland voor medio juni 2010. Eerst zal een tijdelijke versie worden opgeleverd met beperkte functionaliteit. In Unie verband wordt een nieuwe visie geformuleerd om alle doelstellingen te behalen.
- *Geografische informatiesysteem IRIS*
Onder dit thema worden projecten uitgevoerd om de verschillende geografische systemen bij de waterschappen:
 1. te integreren tot één waterschapsbrede geografisch systeem en
 2. hierop aanvullende modules te ontwikkelen
 Deze projecten hebben een jaar vertraging opgelopen ten opzichte van de planning en zijn per 1 oktober opgeleverd onder versie 1.0. De ontwikkeling van een volgende versie is direct gestart.
- *Elektronische dienstverlening*
Onder dit thema zijn project afgerond en worden projecten uitgevoerd voor de ontwikkeling elektronische diensten aan burgers en bedrijven door de waterschappen. Actuele projecten die lopen of worden doorontwikkeld zijn:
 1. Waterschapsloket; deze gemeenschappelijke internet dienstverlening van de waterschappen hebben wij in gebruik.
 2. WaterschapsNet; dit contentmanagementsysteem voor de waterschappen hebben wij in gebruik.
 3. Burgerservicenummer (BSN); al onze systemen zijn gereed voor het gebruik hiervan.
 4. DigiD; wij zijn geautoriseerd en uitgerust om DigiD te kunnen toepassen.
 5. Decentrale regelgeving en regelingenbank; wij nemen deel aan het waterschapsbrede project.
- *Belastingen, Overheidsdatabase en Enterprise service Bus*
Onder dit thema wordt een project uitgevoerd voor de verkrijging van een waterschapsbrede applicatie voor de heffing van belastingen en invordering. Deze applicatie dient ook geschikt te zijn om belastingen te heffen voor gemeenten en de waterfacturatie voor waterleidingbedrijven. Het ontwikkelen van het belastingsysteem is najaar 2007 gegund aan LogicaCMG/Ordina.
De Overheidsdatabase en de Enterprise Serve Bus worden gelijktijdig met het belastingsysteem opgeleverd, omdat voor het opleggen van aanslagen, verplicht gebruik gemaakt dient worden van authentieke gegevens uit basisregistraties, zoals het GBA en het Kadaster. Lococensus en Brabantse Delta zijn de eerste organisaties die het systeem in 2011 in productie gaan nemen.
- *Nieuwe projecten in 2010: WION en AHN*
 1. WION; Voorzien een gemeenschappelijke portaal om te voldoen aan de Wet Informatie- en Uitwisseling Ondergrondse Netten, om het grote aantal graafincidenten te verminderen.
 2. AHN; Actueel Hoogtebestand Nederland is een landsdekkend hoogtebestand van het maaiveld.

Naast de regie van de projecten zet Het Waterschapshuis zich in om inkoopvoordeel te behalen voor de waterschappen door het afsluiten raamovereenkomsten voor de inkoop van ICT producten voor de gehele waterschapssector. Zo is in 2008 een raamcontract gesloten met Oracle voor het leveren van licenties en ondersteuning voor Oracle producten (database- en applicatiesoftware).

De financiering van Het Waterschapshuis bestaat op dit moment uit:

- a. Een contributie door alle waterschappen;
- b. Een afnemersbijdrage door deelnemende waterschappen.

Ad. a.

Voor de financiering van de bedrijfsvoering en de kleinere projecten van Het Waterschapshuis betalen alle waterschappen een contributie. Deze contributie bestaat uit een vast contributiedeel die voor alle waterschappen gelijk is, en een variabele contributiedeel die bepaald wordt aan de hand van de belastingopbrengst van het betreffende waterschap. Dit is in lijn met het financieringsmodel voor de bijdrage aan de Unie van Waterschappen.

Ad. b.

Voor de financiering van de grotere projecten (zoals IRIS, belastingsysteem en waterschapsdatabase) worden de integrale kosten van dat betreffende project door de deelnemende waterschappen gedragen. Zij betalen jaarlijks een afnemersbijdrage gebaseerd op een projectspecifiek financieringsmodel.